

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH VĂN CHUYÊN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CHUYÊN MÔN
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC NAM
TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH VĂN CHUYÊN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CHUYÊN MÔN
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC NAM
TỈNH BẮC GIANG**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. HÀ VĂN CHIẾN

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS.Hà Văn Chiến. Các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Mọi thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả

Trịnh Văn Chuyên

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin được bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên; Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục, các giảng viên Khoa Tâm lý giáo dục trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Đặc biệt, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến thầy giáo - **TS. Hà Văn Chiến**, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả xin cảm ơn sự quan tâm của Hiệu trưởng và quý thầy cô giáo các Trường THCS của huyện Lục Nam đã tạo điều kiện thuận lợi và cung cấp số liệu, tư vấn khoa học cho tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn tấm lòng của tất cả những người thân yêu, bạn bè và đồng nghiệp đã động viên, khích lệ và giúp đỡ trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu.

Mặc dù đã hết sức cố gắng nhưng chắc chắn luận văn tốt nghiệp không tránh khỏi những khiếm khuyết, kính xin được góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả luận văn

Trịnh Văn Chuyên

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng.....	vii
Danh mục các biểu đồ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể, đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Phương pháp nghiên cứu	4
7. Cấu trúc của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	5
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài	11
1.2.1. Quản lý.....	11
1.2.2. Quản lý Giáo dục	11
1.2.3. Kiểm tra chuyên môn ở trường học	13
1.2.4. Quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường trung học cơ sở	15
1.3. Cơ sở lý luận về hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường trung học cơ sở.....	16
1.3.1. Đối tượng, mục đích kiểm tra chuyên môn ở trường học.....	16
1.3.2. Chức năng, nhiệm vụ kiểm tra chuyên môn ở trường trung học cơ sở	17
1.3.3. Nội dung kiểm tra chuyên môn ở trường trung học cơ sở.....	18
1.3.4. Nguyên tắc kiểm tra chuyên môn ở trường THCS	22
1.3.5. Phương pháp kiểm tra chuyên môn ở trường THCS	23
1.4. Quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường THCS.....	25
1.4.1. Quy trình của quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường THCS	25

1.4.2. Nội dung quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường THCS	26
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở trường trung học cơ sở	35
1.5.1. Yếu tố chủ quan	35
1.5.2. Yếu tố khách quan	36
Tiểu kết chương 1	38
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC NAM, TỈNH BẮC GIANG.....	39
2.1. Khái quát điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội, dân cư của huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	39
2.2. Khái quát về hệ thống các trường THCS huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang.....	40
2.2.1. Mạng lưới trường lớp và quy mô học sinh	40
2.2.2. Chất lượng giáo dục	41
2.2.3. Đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên	41
2.3. Khái quát chung về khảo sát thực trạng.....	42
2.3.1. Mục đích khảo sát	42
2.3.2. Nội dung khảo sát	42
2.3.3. Đối tượng, địa bàn khảo sát	42
2.3.4. Phương pháp khảo sát.....	42
2.3.5. Xử lý số liệu.....	44
2.3.6. Mô tả tóm tắt về đối tượng khảo sát	44
2.4. Thực trạng nhận thức về hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS.....	46
2.5. Thực trạng hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS huyện Lục Nam....	51
2.6. Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	59
2.7. Phân tích sự đánh giá khác nhau giữa các đối tượng được khảo sát về nhận thức, thực trạng và quản lý hoạt động KTCM ở các trường THCS huyện Lục Nam.....	70
2.8. So sánh sự khác nhau về nhận thức, thực trạng hoạt động kiểm tra chuyên môn và quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn dựa trên vị trí địa lý của trường	72
2.9. Kết quả khảo sát bằng câu hỏi mở.....	75
2.10. Đánh giá chung thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS	76

2.10.1. Mặt mạnh	76
2.10.2. Mặt hạn chế.....	77
Tiểu kết chương 2	78
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LỤC NAM TỈNH BẮC GIANG	79
3.1. Một số nguyên tắc và cơ sở pháp lý đề xuất các biện pháp.....	79
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	79
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ và toàn diện	79
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	79
3.1.4. Cơ sở pháp lý đề xuất các biện pháp kiểm tra chuyên môn ở trường THCS	80
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS huyện Lục Nam tỉnh Bắc Giang	80
3.2.1. Nâng cao nhận thức của đội ngũ GV, CBQL về hoạt động kiểm tra chuyên môn trong nhà trường	80
3.2.2. Xây dựng kế hoạch kiểm tra chuyên môn của Hiệu trưởng các trường THCS gắn với chất lượng và hiệu quả quản lý.....	82
3.2.3. Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ quản lý, giáo viên làm nhiệm vụ KTCM trong nhà trường.....	85
3.2.4. Triển khai, cụ thể hóa các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn hoạt động kiểm tra chuyên môn phù hợp với thực tế nhà trường.....	88
3.2.5. Tăng cường cơ sở vật chất, kinh phí cho hoạt động kiểm tra chuyên môn ở các trường THCS	90
3.3. Mối quan hệ của các biện pháp.....	91
3.4. Khảo nghiệm sự cần thiết và tính khả thi của biện pháp	92
Tiểu kết chương 3	95
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO	99
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nội dung
1	CBQL	Cán bộ quản lý
2	CM	Chuyên môn
3	CNTT	Công nghệ thông tin
4	CSVC	Cơ sở vật chất
5	GD&ĐT	Giáo dục&Đào tạo
6	GV	Giáo viên
7	HĐSP	Hoạt động sư phạm
8	HS	Học sinh
9	HT	Hiệu trưởng
10	KT	Kiểm tra
11	KTCM	Kiểm tra chuyên môn
12	NV	Nhân viên
13	PPDH	Phương pháp dạy học
14	QLGD	Quản lý giáo dục
15	TB	Trung bình
16	THCS	Trung học cơ sở
17	TTCM	Tổ trưởng chuyên môn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Quy mô phát triển trường lớp, học sinh cấp THCS	40
Bảng 2.2. Chất lượng GD đại trà cấp THCS (xếp loại học lực).....	41
Bảng 2.3. Số lượng, chất lượng đội ngũ CBQL, GV các cấp học.....	42
Bảng 2.4. Giới tính và vị trí công tác của đối tượng điều tra	44
Bảng 2.5. Thông tin đơn vị công tác của người được hỏi phân theo giới tính	45
Bảng 2.6. Nhận thức về vai trò của hoạt động KTCM ở trường học	46
Bảng 2.7. Nhận thức về hoạt động KTCM trường THCS	47
Bảng 2.8. Nhận thức về tác động của hoạt động KTCM đến các hoạt động khác trong trường THCS.....	49
Bảng 2.9. Kết quả đánh giá nhận thức của cán bộ quản lý và GV về tầm quan trọng của hoạt động KTCM.....	50
Bảng 2.10. Thực trạng xây dựng kế hoạch KTCM ở các trường THCS huyện Lục Nam.....	59
Bảng 2.11. Thực trạng nội dung KTCM tại các trường THCS huyện Lục Nam	52
Bảng 2.12. Thực trạng kết quả KTCM về hoạt động CM của GV ở các trường THCS huyện Lục Nam	54
Bảng 2.13. Thực trạng phương pháp KTCM tại các trường THCS huyện Lục Nam.....	56
Bảng 2.14. Thực trạng hình thức hoạt động KTCM trường THCS huyện Lục Nam	57
Bảng 2.15. Thực trạng tổ chức bộ máy KTCM ở trường THCS hiện nay	61
Bảng 2.16. Đánh giá chung về hoạt động KTCM trường THCS huyện Lục Nam	58
Bảng 2.17. Thực trạng công tác quản lý các hoạt động KTCM ở trường THCS huyện Lục Nam	63
Bảng 2.18. Sử dụng kết quả KTCM để cải tiến, nâng cao hiệu quả công tác	65
Bảng 2.19. Thực trạng yếu tố ảnh hưởng tới quản lý hoạt động KTCM ở các trường THCS huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang	68
Bảng 2.20. Kết quả đánh giá thực trạng quản lý hoạt động KTCM ở các trường THCS huyện Lục Nam	70
Bảng 2.21. ANOVA kết quả phân tích theo vị trí công tác của đối tượng.....	71
Bảng 2.22. Kết quả ANOVA phân tích theo vị trí cơ sở đào tạo	73
Bảng 2.23. Một số giải pháp được đối tượng điều tra đề xuất nhiều nhất.....	75
Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp	93
Bảng 3.2. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp	94

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1. Kết quả khảo nghiệm tính cần thiết của các biện pháp	93
Biểu đồ 3.2. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp	94